І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125

РІК LXV. Ч. 198. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. СЕРЕДА, 15-го ЖОВТНЯ 1958 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, OCTOBER 15, 1958 No. 198. VOL. LXV.

СЕКРЕТАР ОБОРОНИ МЕКЕЛРОЙ КОНФЕРУЄ З ЧІЯНГ КАЙ-ШЕКОМ

Тайпей. — Американський секретар Ніл МекЕлрой, прибув в понеділок 13-го ц. м. до столиці Формози (Тайвані) і перевів дві довгі наради з президентом Китайської Республіки, маршалом Чіянг Кайшеком. Зокрема він мав нараду з комадантом збройних сил китайських націоналістів, генералом Ванг Шу-мінгом який безпосередньо поінформував його про теперішній стан націоналістичної армії. У зв'язку з приїздом Ніла МекЕлроя до Тайпею часописи подали вістку, наче б він був висланником Вашинґтону з місією переконати китайських націоналістів про потребу зменшити військовий ґарнізон Квімою, щоб створити передумову для „невтралізації" Квімою і Матсу, чи навіть їх евакуації. Секретар оборони заперечив цим вісткам, а з Вашингтону преса подала півофійну вістку, що американський уряд узагалі не наполягатиме на зменшення китайськими націоналістами ґарнізону на Квімої, поки нема доказів, що китайські комуністи відмовились від думки збройно здобути той острів.... Продовження комуністами військового перемир'я на дальші два тижні не дає ще підстави думати, що тамошній спокій буде тривкий і постійний. Ген. Ванґ Шу-мінґ буцім то заявив, що зменшення військової залоги на Звімої можлисе, як що нова і краща зброя збільшила б силу вогню тамошніх оборонців. МекЕлрой вирішить цю справу разом з найвищими американськими військовиками. Інший націоналістичний генерал, Ко Янг-Фенг, висловив пеерконання, що тепер узагалі зменшились шанси комуністичної агресії проти Квімою, не через більшу комуністичну „миролюбність", а внаслідку такої сили на Квімої, що здобуття його було б дуже рисковною авантурою для комуністів. Тому, що Ніл МекЕлрой є найвищим американським державним урядовцем, який прибув на Формозу від часу вибуху останньої гострої кризи з приводу острова Квімой, себто від 23 ц.м., коли то китайські комуністи почали днем і ніччю бомбардувати той невеличкий острів у протоці Формози, на якому живе кругло 100,000 вояцької залоги і 30,000 цивільних мешканців.

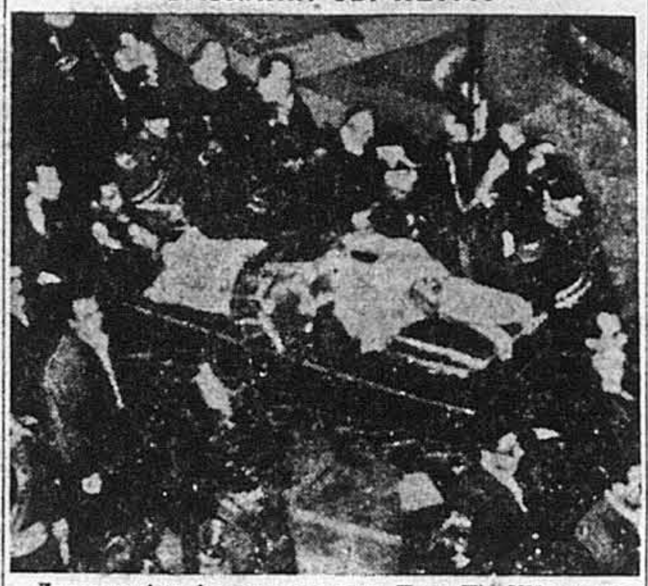
„Світ є одною цілістю",— каже през. Айзенгавер

Вашингтон. — Президент Айзенгавер 13-го жовтня дістав почесний докторат права від Джорджтавнського університету і з цієї нагоди виголосив промову, в якій закликав американців до того, щоб розуміли, що „світ є одністю цілістю", і тому всі справи треба під тим кутом вирішувати, а не дбати про свої тільки інтереси та не боятися, що імпортований товар із закордону пошкодить нашій економіці. У своїй промові Президент згадав про заслуги о. Едмунда А. Волша та був присутній на відкритті нового будинку для Дипломатичної Школи. Президент казав, що ЗДА потребують людей, які розуміли б потребу світу і менше дбали б про окремі справи, які відносяться тільки до нашої країни. „Ми потребуємо людей, які розуміють, що навіть найважливіша частина ніколи не може бути більша як цілість. Дбаючи про розвиток нашої країни, вони повинні розуміти, що мусять поширювати мирні задуми в світі та причинитися до їх здійснювання. У промові на привітання президента Айзенгавера президент університету о. Едвард Р. Бонн навів уривки листа Айзенгавера, написаного два роки тому з приводу смерти о. Волша, в якому Президент називав о. Волша „чемпіоном волі для людини".

Призначено делеґацію ЗДА на конференцію з СССР про забезпеку проти несподіваних атак

Вашингтон. — Президент Айзенгавер призначив головних трьох делеґатів на конференцію з Совєтами про засоби захорони проти небезпеки несподіваної атаки. Ця конференція має розпочатись 10 листопада ц. р. у Женеві з участю п'ятьох західніх і чотирьох або п'ятьох комуністичних країн. Головою американської делеґації буде Вільям С. Фостер, колишній заступник секретаря оборони, колишній адміністратор Економічної допомоги закордонові і заступник голови так званого Комітету Гейтера, який виготовив був тайне звідомлення про стан збройних сил ЗДА і потреби надолужити в них недоліки з уваги на совєтську небезпеку. Фостер є тепер директором Хемічної Корпорації Олін-Матісон та знаменито зорієнтований у стані воєнного промислу. Іншими двома делеґатами є ген. Отто П. Вейланд, командант тактичних з'єднань американського летунства, і д-р Юрій Кістяковський, професор хемії Гарвардського університету, член Наукової дорадчої комісії президента Айзенгавера.

ПАПУ ПІЯ XII ПОХОРОНЕНО В КРИПТІ БАЗИЛІКИ СВ. ПЕТРА

Домовину із тлінними останками Папи Пія XII несуть до крипти в Базиліці св. Петра

Рим. — Тлінні останки Папи Пія XII в понеділок дня 13 жовтня ц. р. покладено на вічний супочинок в одній із крипт в Базиліці св. Петра під головним вівтарем базиліки неоподалік від гробу, що в ньому, як здогадуються науковці, мав бути похоронений Апостол св. Петро. Похорони відбулися з усіма церемоніями належними суверенному голові Римо-Католицької Церкви. Забальсамоване тіло Папи покладено до крипти у важкій потрійній домовині, вагою більше як пів тонни. Поблизу цієї крипти, що є частиною каплиці Боччіята, находяться могили Пія XI що був попередником Покійного Папи, Бенедикта XV, що володів під час Першої світової війни, і Рафаеля кардинала Меррі дель Валя, що був державним секретарем Ватикану за Пія X. Пій XII є 144-им Папою, похороненим у Ватиканських криптах. З усіх Пап, що були попередниками Пія XII, 43 проголошено святими і двох благословенними. Похоринні обряди Пія XII відбулися після урочистих жалобних богослужень, що їх відправляло 24 кардиналів разом із сотками патріярхів, архиєпископів, єпископів та священників. В богослуженнях взяли участь світські і церковні урядовці Апостольської Столиці в повному складі у церемоніййних жалобних уніформах. До крипти, що в ній зложено тіло Покійного Папи супроводили домовину тільки вибрані особи, включно з дипломатами акредитованими при Ватикані і церковними і світськими достойниками, лицарями Мальтинського Ордену і запрошеними гістьми. З'єдинені Держави Америки, які не мають свого амбасадора у Ватикані, були репрезентовані на спеціяльне запрошення Ватикану Джеймсом Д. Целлербахом, американським амбасадором в Італії. Похоронну промову виголосив латинською мовою монсіньйоре Антоніо Баччі, один з найвидатніших латиністів цю промову, виписану на пергаменті, зложено у стіп Покійного Папи в домовині. І урочистім богослуженню за Папу Пія XII, що буде відправлене в Базиліці св. Петра в понеділок дня 20 жовтня ц. р. візьме участь спеціяльна американська делеґація під проводом державного секретаря Джана Фостера Доллеса.

ДЕ ҐОЛЬ ЗАБОРОНЯЄ СТАРШИНАМ АКТИВНО ЗАЙМАТИСЯ ПОЛІТИКОЮ

ДОПУСКАЄ ДО ВИБОРІВ ДО ФРАНЦУЗЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ АЛЬЖИРСЬКИХ НАЦІОНАЛІСТІВ.

Париж. — Французький прем'єр Шарль де Ґоль приказав старшинам французької армії припинити всяку свою активну участь в політичному житті. Він висловив своє бажання, чи радше свій приказ, у листі до головного команданта французьких військ в Альжирі, який виконував там також найвищу політичну владу, генерала Раула Саляма. Цим листом з дати 9 жовтня ц. р., що його оприлюднено у паризькій пресі, практично — за газетними коментарями — кладеться кінець перебуванню військовиків в так званих Комітетах публічної безпеки, покликаних до життя в Альжирі, а згодом і у Франції, під час розгри французьких колоністів, підтриманих військовиками, з урядом П'єра Пфлімлена. Повинуючись теперішньому приказові ген. де Ґоля, з Комітетів публічної безпеки будуть змушені виступити всі старшини включно з генералом парашутистів Жаком Массі, який відіграв головну ролю в „бунті" альжирських французів проти уряду Пфлімлена та в промощенні шляху до влади генералові де Ґолеві. Зрештою, прем'єр де Ґоль дав інструкції в свому листі до ген. Саляна щодо участи Альжиру у виборах до нового французького парляменту. Він заявив, що Альжир має вибрати 23-го листопада ц. р. 66 послів, з того дві третини мусульманів. Вибори повинні відбутися в умовинах повної безпеки і мають бути допущені всі кандидати без уваги на їх політичне переконання, коби вони тільки безпосередньо не були учасниками в будь-яких терористичних діях. З цього виходить — коментує преса— що послами до французького парляменту можуть бути навіть члени теперішнього провізоричного уряду альжирських націоналістів. Де Ґоль підкреслює, що політичною ціллю виборів в Альжирі є дістати авторитетну політичну репрезентацію краю. Ген. Салян дістав доручення заґарантувати повну безпеку й абсолютну чесність виборів Кандидатами на послів до французького парляменту не можуть бути урядовці на державній службі і військовики, які перебувають в Альжирі менше року. — Політичне значення тієї інструкції де Ґоля в тому — коментує преса, — що т. зв. Комітети публічної безпеки, позбавлені військовиків, втратять всяке значення і перестануть бути організаціями непримеренних колоніялістів, які перешкоджують всякій ліберальній розв'язці проблеми Альжиру.

Пані Айзенгавер „хреститиме" перший пасажирський джетовий літак

Вашингтон. — Пані Айзенгавер в четвер 16-го жовтня на Крайовім летовищі у Вашингтоні „хреститиме" перший джетовий цивільний пасажирський літак — власність Панамериканських Світових Ліній. Пані Айзенгавер користуватиметься водами з сімох морів при названні літака „Буінг 707-121", який 26-го жовтня почне пасажирські лети між Америкою й Европою. Проводитиме цією церемонією президент Панамериканських Ліній Хуан Т. Тріппе, промовлятимуть секретар торгівлі Сінклер Вікс, підсекретар в департаменті стейту К. А. Гертер, окремий асистент Президента генерал поручник Елвуд Р. Кесада та інші. Релігійну богослужбу відправить заступник шефа капелянів летунства генерал бригади Роберт П. Тейлор. Зараз після церемонії „хрещення" президент Тріппе та деякі урядовці й журналісти відлетять в першу подорож до Европи. В цій церемонії має взяти участь коло 5,000 осіб. Джетові літаки курсуватимуть між Лондоном, Парижем і Римом та ЗДА.

Продовжується евакуація американського війська з Ливану

Бейрут. У цьому тижні переводиться евакуацію 3-го танкового куреня з Ливану, у ході відкликання всіх американських військ з тамошнього терену, яке має завершитись 31-го цього місяця. Третій танковий курінь нараховує 700 вояків і 72 танки легкого типу середнього розміру. Американські чинники підкреслюють, що Танковий курінь висадився в Ливані і відходить відтіль, не віддавши ніодного стрілу, а тільки стоючи на сторожі ладу і безпеки тієї країни, — в яскравій суперечності до совєтських танкових з'єдинень, які перевели криваву масакру на Мадярщині. — В політичній ситуації Ливану все ще нема основних змін. Прем'єр Рашід Карамі, який зголосив димісію внаслідку сильної опозиції збоку християнської прозахідньої партії Фаланґи, обуреної надто однобоким характером його уряду, переводить розмови на тему поширення складу уряду, щоб включити в нього також прихильників колишнього президента Каміля Шамуна. Проте йдуть спори на тему скількости нових міністрів і осіб.

Неру боронить китайських комуністів

Ню Делі. — Індійський прем'єр Джавагарлал Неру заявив, що не можна дивуватися комуністичному Китаєві, що він не хоче визнавати Об'єднаних Націй, коли Об'єднані Нації не визнають комуно - китайського уряду. Тому він піддав під сумнів доцільність передавання справи Квімою та взагалі Формози і островів в її протоці на форум ОН. Цю свою заяву індійський прем'єр зробив в розмові з представником американської радіо-телевезійної компанії Коломбія Бродкестінґ Систем. Ця заява індійського прем'єра йшла по тій самій лінії, як недавня заява його міністра оборони Крішни Менона, який твердив, що „криза" в протоці Формози триватиме так довго, поки не буде з'єдинений китайський нарід". Те становище цілком покривається з становищем китайських комуністів, які вважають себе репрезентантами цілого китайського народу, включно з 10-ма мільйонами китайців на Формозі і на островах в її протоці. Крішна Менон був на цьогорічній Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй головним речником справи прийняття комуністичного Китаю у склад ОН.

Найвищий Суд наказав нову розправу в справі шпигуна Абеля

Вашингтон. — Найвищий Суд ЗДА узглядниє апеляцію в справі засуду совєтського шпигуна полковника Рудольфа Івановича Абеля і наказав нову розправу. Найвищий Суд скасував присуд нижчого суду тому, що поступовання суду не було згідне з конституцією цієї країни.. Назначений судом адвокат Абеля Дж. Б. Донаван вказав на те, що аґенти ФБІ перевели ревізію в мешканні Абеля, хоч не мали на те судового наказу. Після того аґенти Іміграційного і Натуралізаційного Уряду заарештували Абеля згідно з наказом суду.. Вони перевели в його помешканні ревізію, хоч також не мали на це судового дозволу. Вони сконфіскували шифри, метрики з різними прізвищами та мікрофільми, і на основі цих доводових матеріялів суд засудив полковника Абеля за шпигунство до 30-річної кари тюрми і 3,000 долярової гривни.

ПРОФ. Д-Р ІВАН МІРЧУК, РЕКТОР УВУ, НА ВІДВІДИНАХ У ЗДА

Проф. д-р Іван Мірчук

Проф. д-р Іван Мірчук, ректор Українського Вільного Університету в Мюнхені, прибув перед тижнем разом з дружиною на відвідини в цій країні, в якій плянує залишитись впродовж трьох місяців, себто до кінця цього року. Ціллю їх приїзду були у першу чергу відвідини їх дочки зам. Ратич, і зятя в Меточин, Н. Дж., де вони і зупинились, але при цій нагоді проф. Мірчук плянує також спопуляризувати серед українського громадянства в Америці справу очолюваного ним Українського Вільного Університету в Мюнхені та нав'язати відповідні зв'язки з американськими університетами і науковими колами. Минулого понеділка, 13-го жовтня, проф. д-р Мірчук, разом з дружиною, відвідав приміщення головної канцелярії Українського Народного Союзу та В-ва „Свобода" і був гостем на обіді разом з гол. предс. УНС, д-ром гонoріс кавза УВУ Дмитром Галичином, гол. секретарем УНС і професором УВУ д-ром Ярославом Падохом, гол. касиром УНС Романом Слободяном та ред. А. Драганом. В розмові проф. Ів. Мірчук підкреслював зокрема велике міжнародне значення Українського Вільного Університету, єдиної того роду інституції в світі, на яку не спромоглася еміграція жадного іншого народу. Значення УВУ в міжнародних наукових і педагогічних колах позначується хоч би численними запрошеннями професорів того університету на різні наукові і виховні з'їзди, як і загальним заінтересуванням його публікаціями. Менше зрозуміння для тієї своєї вільної Альма Матер виявляє український загал у вільному світі, бо тільки цим можна вияснити байдужність у фінансовій підтримці тієї установи. УВУ має тепер 25 професорів, яким може виплачувати платню заледве у висоті 20 долярів місячно, і професори, щоб прожити, мусять шукати додаткових джерел заробітку в німецькому господарстві. В Америці існує делеґатура професорів УВУ та очолюване проф. Андрушковим Т-во приятелів УВУ, яке докладає багато зусиль, щоб могти забезпечити УВУ бодай мінімальну фінансову базу. Проф. Мірчук сподіється, що його відвідини в цій країні допоможуть спопуляризувати працю і шляхетні завдання цього Т-ва і тим самим поліпшити головну базу існування і праці Українського Вільного Університету, одної з найважливіших українських інституцій у вільному світі.

У МЮНХЕНІ ПРОПАВ БЕЗ СЛІДУ ОТАМАН Н. ГОРБАНЮК

Мюнхен. (Ю. Студинський) — Українське громадянство м. Мюнхену переживає в останніх днях не абияку сенсацію. На українських концертах, святах, виставах чи імпрезах, як теж в церкві замітна була завжди постать високого пристійного мужчини, з довгим козацьким вусом. Це був колишній отаман вільних повстанчих відділів на Україні Никифор Горбанюк. Йому років було 67, але його рухи і ціла постава вказувала на добре здоров'я. Завжди усміхнений та добрий співбесідник, він залюбки розказував про свої нагоди й пригоди в Україні, чи в Чехословаччині, де він жив довгі роки перед другою світовою війною. Опісля він довший час перебував у Берліні, а від 1945-го року — в Мюнхені. Отаман Горбанюк брав визначну участь в так зв. русі вільних козаків та ще недавно був він співавтором маленької газетки вільних козаків під наголовком „Русалка". Друге число цієї газети, напрям якої був виразно протибольшевицький та протиросійський, мало вже появитися в короткому часі. Отамана Горбанюка можна було теж бачити майже на всіх імпрезах чужинецьких еміґрацій. Маємо враження, що п. Горбанюк не мав ворогів, ні серед українців, ані серед чужинецьких національних еміґрантів. Тим більше вразила всіх вістка, коли господиня,, в домі якої мешкав п. Горбанюк, стривожена його довшою неприсутністю, почала ходити по українських установах, допитуючись, чи хто, де й коли його бачив. Він вийшов з дому 25 вересня ц. р., йдучи на поштовий уряд в м. Мюнхені ч. 13, при Агнесштрассе ч. 1, де мав він свою поштову скриньку. Поліційні чинники цим фактом дуже цікавляться, бо в тому самому поштовому уряді мав колись свою поштову скриньку колишній міністер Словаччини Матуш Черняк, що його вбито три роки тому.

Сьогоднішня мюнхенська преса вперше подала вістку про зникнення от. Горбанюка, подаючи його світлину та титулуючи його генералом української армії.

В українських колах ця вістка була вже відома від кількох днів, але ніхто не дошукувався в зникненні п. Горбанюка якоїсь політичної причини, вкінці кожна людина може виїхати на кілька днів, чи навіть тижнів, не подаючи своєї адреси перебування. Нині постала нова політична афера, і всі пильно слідкують за розвитком дальших випадкув. Місцева німецька преса, базуючись на поліційних інформаціях, твердить, що „всі шляхи зникнення от. Горбанюка ведуть до Праги", де живе його дружина та від якої він мав одержати листи з повідомленням про можливість відвідин у нього двох подорожних з Чехословаччини, одним з яких вона мала передати пакунок з одягом. Другим подорожнім мав бути якийсь чеський лікар, що їхав до Брюсселю. Преса видвигає здогад, що Горбанюка могли схопити аґенти, але покищо все це треба вважати радше за сплітки, за виїмком факту, що Горбанюк зник та що досі ще не встановлено ані способу ані причин того зникнення.

Туреччині грозить криза уряду

Анкара. — Хоча в турецькому парляменті на його 610 місць 424 мандати має Демократична партія теперішнього прем'єра Аднана Мендереса, проте державі загрожує криза уряду внаслідку зросту критицизму супроти господарської політики Мендереса серед самих його партійців. Аднан Мендерес є прем'єром в Туреччині вже від вісьмох років. В останньому часі — за твердженням тамошніх закордонних кореспондентів — сильно зросли проти нього опозиційні настрої не тільки з партійній опозиції, але й у власній партії, з уваги на перманентну господарську кризу, викликану — як твердять його критики — занадто великими амбіціями в державному господарському плянуванні. Загальне переконання таке, що коли б не американська фінансова допомога, то невідхильно було б прийшло банкроцтво і Мендерес був би відійшов від влади. В серпні ц. р. ЗДА признали Туреччині нові кредити на суму $234,000.000, до чого прийшла ще позика від Організації для европейської економічної співпраці на $100,000.000 та $25,000.000 від Міжнародного Монетарного Фонду. Таким чином Туреччина дістала $350,000.000. Не виключають, що Мендерес, який вже п'ятикратно переводив персональні зміни у своєму уряді, але не зрікався прем'єрства та гострим пресовим законом забезпечився проти публічної критики, і цим разом змінить деяких міністрів та правитиме далі.

Нові докази про викрадення д-ра Ґаліндеза

Ню Йорк. — Визначено новий склад федерального суду присяжних, який має вести слідство в справі нових доказів про викрадення д-ра Ґаліндеза. Досі не опубліковано нового матеріялу в цій справі, але загально подано до зрозуміння, що нове слідство йтиме по тій лінії, що д-ра Ґаліндеза мали викрасти аґенти Домініканської Республіки. Д-р де Ґаліндез був політичним противником режиму президента Рафаеля А. Трухільо, диктатора Домініканської Республіки, бувши одночасно інструктором Колумбійського університету в Ню Йорку. Вашингтонський суд не міг знайти доказів на те, що д-ра Ґаліндеза викрали аґенти, і тому мусів припинити слідство. Д-р Ґаліндез зник 12-го березня 1956 року. Тепер слідство має вести суд присяжний в Ню Йорку, щоб провірити правдивість доказів в цій афері.

В АМЕРИЦІ

● **Скавти** рознесли по домах американських громадян 40 мільйонів примірників брошури про протилетунську оборону. Цю брошуру видав Уряд Оборонної і Цивільної Мобілізації і в ній подано вказівки, як мають поводитися громадяни ЗДА на випадок ворожого налету.

● **16-річний** Леслі Арнолд з Омаги признався, що це він 27 вересня убив своїх батьків і закопав їх трупи в ямі дві стопи завглибшки. Першою він убив матір за те, що заборонила йому їздити автом, а батька застрелив з пістолі, коли той увечері вернувся додому з роботи. Сусідам він сказав, що батьки „виїхали на вакації".

● **У середу,** 12-го жовтня в каледжі ім. Бернарда М. Барука в Ню Йорку відбудуться збори для відзначення 80-річчя відомого письменника Ептона Сінклера, який в 1897 року закінчив той каледж. Збори влаштовують Клюб каледжу, гурт студентів та Ліга Промислової Демократії. Ептон Сінклер прислав організаторам зборів свою промову, записану на платівку в Каліфорнії.

● **Мешканці** Савт Бенду, Індіяна, зібрали для 100-річної Марії Райнер, родом із Бельгії, гроші, щоб вона могла поїхати на Брюссельську Світову виставку, а при тій нагоді відвідала короля, бо в Бельгії є звичай, що король приймає 100 річних людей у себе на авдієнції. Марія Райнер везе королеві дарунок — кишенькове радіо.

● **Колишній федеральний посол Федір Заплітний** з міста Давфин в Канаді кандидує на посадника цього ж міста. Дотеперішний посадник Ст. Е. МекЛін зрезиґнував із свого становища і нові вибори мають відбутись ще цього місяця.

У СВІТІ

● **З історії останньої недуги Пія XII** виявляють, що коли Папа відзискав мову і рухи після першої атаки в понеділок 6 жовтня ц. р., він, лежачи в ліжку із заплющеними очима, благословив прочан і виголосив звичайну формулу благословення шістьома мовами — італійською, англійською, французькою, еспанською, німецькою і португальською. Трохи згодом він сказав приявним про свою останню збірну авдієнцію, не здаючи собі справи з того, що насправді та авдієнція не відбулась. Ніхто не виявив йому правди.

● **Англійські соціялісти** поставили в палаті громад домагання прем'єрові Мекміллeнові вжити заходів в комуно - мадярському уряді, щоб той дозволив кардиналові Міндсенті прибути до Риму на похорон померлого Папи і взяти участь у конкляві, ґарантуючи свобідний поворот до Будапешту — до будинку американської амбасади, де він перебуває від часу здавлення большевиками мадярської революції.

● **Совєтський уряд заявив,** що не має нічого проти особи керівника американської радіо-телевізійної станиці Коломбія Бродкестінґ Компані в Москві, Пола Нівена, проте наказав йому й іншим членам тієї станиці виїхати з Москви протягом двох тижнів. Всякі передачі КВК припинено негайно. Усе це відплата за телевізійну передачу КВК кінофільму „Змова проти Сталіна" з Хрущовим у головній ролі блазня і вбивника.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918
За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НОВЕ ДОСЯГНЕННЯ ЛЮДСЬКОГО ГЕНІЯ

Під датою 11-го жовтня цього року буде записана в історії одна з тих подій, що ними людство позначає переломові етапи свого розвитку. Такою бо подією було випущення американської ракети „Піонер".

Учені і коментатори називають цю подію „славетною невдачею". Справа в тому, що „Піонер" був випущений в напрямку Місяця, мав обкружити Місяць на висоті 238,857 миль і вернутися назад на Землю, власне в сферу Землі і кружляти довкола неї якийсь час, як кружляли досі сім штучних сателітів. Тим часом ракета, через мінімальне відхилення в куті її випуску, взяла інший напрям, утратила на своїй запланованій швидкості, долетіла на висоту „тільки" 79,173 миль і завернула назад в напрямі Землі. Проте, досягнена нею висота в 30 разів більша, ніж найбільша висота, яку людина могла досягнути створеною її генієм апаратурою. Відомо бо, що найбільшу досі висоту — 2,466 миль — досягнула американська ракета „Вангард". Три попередні американські штучні сателіти Землі, як і три совєтські „спутники", не переступили висоти двох тисяч миль.

„Піонер", навіть при своїй „славетній невдачі", мав усі прикмети геніяльности. Крім „носа" із складним приладдям для різноманітних космічних помірів, включно з апаратурою, що мала передати на Землю фотозвітину поверхні Місяця, „Піонер" складався з чотирьох поготових частин, три з яких сукцесивними експльозіями гнали його вперед, а четверта, що мала бути доведена до експльозії на віддаль із Землі, після досягнення плянованої висоти, мала допомогти йому звільнитись від притягання Місяця і „вернутись" назад у сферу Землі.

Стверджено, що вся апаратура „Піонера" діяла з передбаченою точністю і, хоч відхилення в напрямку випуску змінило його кінцеве призначення, ракета виконала свою справді епохальну місію, бо — як це стверджується в коментарях — перемогла останню „границю" і відкрила її для необмежених дальших досліджень космосу, не тільки інструментам, але — в недалекій майбутності — і живою людиною. Цей успіх є величезним новим досягненням Америки, яким вона заслужено гордиться, але рівночасно признає, що він був би неможливий без усіх тих досягнень, що їх здобув вселюдський геній від початку нашої цивілізації. Геній всього людства уможливив цей успіх і, в Бозі надія, все людство буде з нього користати.

Таке американське наставлення діяметрально різниться від совєтського, що намагається капіталізувати випуск „спутників" виключно для прославлення генія „русского народу" та пропагандивно використовувати його для залякування майбутністю, бо тільки страхіттям для людства може бути примара совєтської дійсности. На щастя, надії волі її так само переганяють, як перегнав американський „Піонер" совєтського „Спутника".

НАШ „ПІОНЕР"

Дивні почування мусять викликати в українського громадянина останні новини. Читаючи про здобуття „останнього кордону" у всесвіт американським „Піонером", про рекордову плавбу попід льодами Північного бігуна одного американського атомового підводного човна та про безперервне двомісячне перебування під водою другого, читаючи про вже сьому з черги в останніх тижнях пробну атомову експльозію в Совєтському Союзі, у кожного з нас мимоволі виникає запит: де стоїмо ми в цьому змаганні, які вигляди має в цих перегонах наша визвольна справа?

Очевидно, що міркування на цю тему могли б бути пригнічуючі, але на це немає дійсних причин. Правда, ми не можемо стати до цих атомових чи космічних змагань, але ми можемо не тільки змагатись, але й в цих змаганнях перемогти, якщо схочемо і вмітимемо використати найбільшу силу в усяких змаганнях, якою є людський дух, якою є ідея волі. Наш дух і наша ідея — це наш „Піонер", який, при нашій свідомості, наполегливості й жертвенності, може перемогти всякі кордони, всякі перешкоди і здобути та забезпечити нашому народові ці найвищі і невід'ємні, бо Творцем дані, права на життя, волю і щастя.

Виразником такого нашого „піонерства" на цій землі може оправдано вважатися „Свобода", що саме цього року відзначає своє 65-річчя і в цьому місяці з тієї нагоди веде кампанію збірки так дуже потрібних їй фондів. Кампанія ведеться практично протягом одного місяця і дотеперішній на неї відгук можна вважати за заохочуючий. Упродовж цієї кампанії наша спільнота має добру нагоду виявити своє розуміння нашого піонерства у теперішніх змаганнях і сказати про це як нашим приятелям, так і нашим ворогам.

БЕЗСТРАШНІ БОРЦІ ПРОТИ КОМУНІЗМУ

10-ий день 10-го місяця щороку — це роковини проголошення Республіки Китаю. Такі „подвійні десять" є національним святом для всіх китайських патріотів. 10 жовтня 1911 року великий реформатор д-р Сун Ят-сен проголосив, як завершення національної революції, зліквідування прастарої монархічної системи в Китаї ,яка не вміла пристосуватись до поступу часу, та встановлення демократичного республіканського режиму. Він тривав недовго, бо всього 38 років. 8 грудня 1949 року наступник Сун Ят-сена на становищі президента Республіки Китаю маршал Чіянґ Кай-шек переїхав з рештками армії і вірними йому політичними однодумцями з китайського суходолу на віддалений за 110 миль острів Формозу (Тайвань), залишивши весь суходільний Китай із його 600-мільйоновим людським масивом під володінням комуністів. Хоч Мао Тсе-тунґ уважає себе за справжнього наступника і спадкоємця Сун Ят-сена, проте державним святом в комуністичному Китаї є день 1 жовтня, ніби роковини проголошення „Народної" Республіки Китаю, хоч насправді комуністи проголосили її 21 вересня 1949.

У цьому році, у минулий четвер, у 47-мі роковини Республіки Китаю, Чіянґ Кай-шек проголосив звернення до китайського народу. Цей 70-річний полководець і державний муж є нині, як і 82-річний корейський президент Синґман Рі, одним з найпослідовніших, найтвердших і найнепримиреніших ворогів комунізму. Як Синґман Рі, так і Чіянґ Кай-шек, знаючи знаменито істоту комунізму, його теорію і практику, його цілі і методи, проповідує одверто тезу, що не може бути найменшого компромісу з комуністами, що не вільно ні на мить припиняти з ними боротьби всіми можливими засобами і що між тими засобами війна є неминуча й обов'язкова. По цій самій лінії пішло і згадане його минулотижневе звернення. Воно бадьоре, навіяне оптимізмом, а не зневірою. Свою глибоку віру в неминучий загин комуністичної влади в Китаї він базує на безстрашності борців проти комуністів, яка блискуче проявилась на острові Квімой в протоці Формози, який від 23 серпня до 5 жовтня ц. р. стояв днем і ніччю під ураґанним обстрілом комуністичної артилерії. Цією вогненною завісою китайські комуністи, діставши зброю і амуніцію від большевиків, хотіли відрізати Квімой від зовнішнього світу, заморити голодом кругло 100 тисяч його військової залоги і кругло 30 тисяч цивільних мешканців, зламати їхню мораль та примусити до капітуляції. Всі ці зусилля на ніщо не здалися. Сидячи протягом шістьох тижнів у пивницях і норах, переносячи величезні труди й недостачі, не маючи довозу свіжих харчів та зазнаючи щораз нових жертв в убитих і ранених, тих 130,000 чоловіків і жінок виявили подивугідний героїзм. У героїзмі оборонців Квімою та в ненависті багатомільйонових мас китайців на азійському суходолі до тамошнього комуністичного режиму Чіянґ Кайшек вбачає запоруку комуністичного провалу. Він не сумнівається, що, у випадку воєнних дій, в Китаї вибухне повстання і що тоді націоналістична китайська армія поведе збройний висад на китайському суходолі.

Ситуація Чіянґ Кай-шека і вигляди на перемогу вільного Китаю безумовно кращі, ніж стан в Україні і перспективи на відзискання нею державної волі. Поминаючи, що в Китаї владу мають таки китайські комуністи, які тільки спираються на Москву, а в Україні Москва переводить владу безпосередньо і через своїх малоросійських ставлеників, — вільний Китай має союз з З'єдиненими Державами з 3 березня 1955 року, має свого дійсного репрезентанта в ОН і їх Раді Безпеки, має понад 300,000-ну армію на 10-мільйоновій Формозі. Але й вільний Китай має страшні турботи. Союзницька Америка й решта вільного світу не хочуть війни з комуністами й зупиняють китайських націоналістів від таких дій, які могли б ту війну спровокувати. Не тільки Совєтський Союз, і не тільки дві найбільші новопосталі в Азії держави — Індія й Індонезія — є рішучими адвокатами китайських комуністів в Об'єднаних Націях та переслідують на своїй території вільних китайців, але й такі безсумнівно демократичні країни, як Норвегія і Данія, члени протикомуністичного бльоку НАТО, також поручають угодівство супроти комуністичного Пейпінґу, в ім'я пацифізму та в ім'я „спокою" для Европи. Китайські патріоти знають, що на Формозі не зможе тривко втриматись їхня влада, якщо в корінному Китаї буде закріплюватись комуністичний режим. Тому не можуть зректись активної боротьби проти нього і віри в його упадок, дармащо ЗДА не хочуть їм у цій боротьбі — у наступі проти комуни — помагати.

Політика ЗДА супроти Китаю — це ланцюг жалюгідних помилок і невдач. Як це сталося, що визвольну війну китайців проти японської окупації, війну, що її активно підтримувала Америка грішми, зброєю і військовими та політичними дорадниками, комуністи використали для одночасної війни проти демократичного режиму, викинувши врешті з Китаю і демократичну владу і американців — це по нинішній день тайна. Довге слідство, ведене у 1952 році на Сенатській підкомісії, виявило м. ін. жалюгідну ролю, що її вів Інститут тихоокеанських взаємин та спеціяльно один з його керівників проф. Овен Ляттимор на формування тодішньої американської політики. Її сформульовано у тезу „хай розвіється туман над Китаєм, а тоді — мовляв, видно буде, що діяти". Коли розвіявся туман, то в Пейпінґу, Кантоні і Шанґаї вже міцно засіли комуністи. Пропали більйони американських долярів, інвестованих у Китаї, всі величезні запаси американської зброї, вже дані і ще не розділені китайцям, дістались в руки комуністів, загирено Китай, як партнера до нормальних торговельних взаємин і терену збуту американських товарів та допущено до створення в Азії осередку смертельної загрози для цілого азійського континенту і для цілого Тихого океану, що притикає до західних берегів З'єдинених Держав. Чи діяли тут тільки політична короткозорість, наївність віри в можливість співпраці з комуністами, бездіяльність і пасивність, чи свідома провокація збоку законспірованої комуністичної агентури — це, як сказано, по нинішній день тайна не тільки для мас американського громадянства, але й політичних кіл. Єдиним капіталом, що його винесла Америка з тієї її великої прогри на китайському континенті, є нинішнє переконання американської державної верхівки, що всяка дальша експансія комуно-китайської влади — це небезпека для самої Америки. З цієї тези виходить і прихильність до Чіянґ Кайшека, але не така прихильність, як її хотіли б він сам та всі безстрашні борці типу вояків і цивільних мешканців на Квімої.

ІСТОРІЯ ПІД ПАРТІЙНИМ ЧОБОТОМ

У підсовєтській пресі, як і взагалі в совєтській пропаґанді, багато говорилося й говориться про „значний розвиток" історичної науки в Українській ССР в роки після жовтневої революції, про „піднесення історичної науки на вищий щабель"', про „благотворні результати", що їх мало буцімто дати „творче застосування марксизму-ленінізму в історичній науці" і т. д. Водночас із цим в офіційних виданнях щокілька років можна знайти ствердження, що історики Української ССР добилися нових „великих успіхів" лише після того, як котрийсь там раз із черги „перебудували докорінно" свою роботу в світлі завдань, поставлених котримсь там із черги з'їздом компартії Совєтського Союзу.

Вже сама ця конечність безупинного „докорінного перебудовування" дослідницько-наукової роботи висвітлює якнайкраще умови, в яких доводиться працювати підсовєтським історикам. Тож, те, що вчора було „правильне" й офіційно визнаване партійною владою, може стати вже завтра або ще й сьогодні ухилом, помилкою, а то й злочином. Існує багато історичних ділянок, тем і проблем, що за них історики просто бояться братися, і тому, властне, й не приходиться говорити про наявність історичної науки в Українській ССР.

Справжній стан історичної науки до певної міри висвітлює, хоч може й проти власної волі і проти партійних інтенцій, директор Інституту історії Академії Наук Української ССР О. Касименко у своїй статті, надрукованій в серпневій книжці „Комуніста України" за 1958 рік. Накреслюючи буцімто завдання розвитку історичної науки на Україні, він на ділі стверджує усім своїм з'ясовуванням, що ніякої історичної науки в Україні немає і що немає навіть передумов для її розвитку.

Кожен дослідник і науковець знає, що займатися такою чи іншою науковою ділянкою неможливо без вільного доступу до джерел, архівних матеріялів і документів. Ця можливість для підсовєтських українських істориків дуже обмежена, бо всі архіви й т. зв. архівні фонди перебувають у безпосередньому віданні органів МВД, які не радо дозволяють ними користуватись. Найкращим доказом недостачі „документальної бази — цього фундаменту історичних наук" — можуть бути самі ствердження О. Касименка про те, що „невпорядкованість системи користування архівними документами неґативно позначилась на роботі істориків, особливо радянського періоду", що стан „архівних фондів та публікація архівами документів потребують ще дальшого удосконалення", що „корінне поліпшення в організації документальної бази на Україні можливе при умові успішного розгортання й розвитку такої важливої допоміжної історичної науки, як джерелознавство" („К. У." ч. 8, стор. 30).

Але не тільки „документальної бази" бракує підсовєтським українським історикам, — вони не мають можливости займатися взагалі цілими періодами української історії. Так, наприклад, „проблематикою періоду виникнення державности у східніх слов'ян, генезису феодальних відносин, утворення і розвитку Київської Руси" займалися тільки, як стверджує О. Касименко, російські совєтські історики, а „українські історики, крім археологів, останнім часом над цим періодом не працювали і, крім роботи проф. А. П. Ковалівського — „Книга Ахмеда Ибн-Фадлана о его путешествии на Волгу в 921-922 гг." Харків, 1956, (видана до речі по-російськи — О. Р.) важко назвати більш-менш значні дослідницькі праці. Ще гірша справа з таким питанням, як „проблема виникнення української народности". О. Касименко знову ж ставить стан наукового розроблення цього питання, як „живий докір усім історикам і історичним закладам республіки" (м. ін. цілком невинуватим у цьому стані, бо вони не мають можливости робити те, чого їм не дозволяють робити — О. Р.), стверджуючи, що „до цього часу в нашій літературі не опубліковано жадної праці, навіть статті, з цього кардинального питання".

Трохи кращий стан у розробленні проблем „історії феодального суспільства на Україні", мовляв, появилися деякі великі дослідницькі монографії, як, наприклад, праці В. Голобуцького про козацтво, монографія І. Крип'якевича про Богдана Хмельницького, „Слобідська Україна" А. Слюсарського та інші. Але й тут О. Касименко мусить визнати, що є ще „дуже багато питань феодального періоду першорядної ваги", які „опрацьовані ще зовсім недостатньо, не висвітлені в науковій літературі."

Сяк-так розроблено, за словами О. Касименка, в підсовєтській українській історичній науці „історію капіталістичного суспільства на Україні" і, ясна річ, „історію радянського суспільства". Але ж і тут, якщо йде про історію „капіталізму в Україні", підсовєтські історики залишилися, як стверджує Касименко, в боргу і не розробили або може й не мали змоги розробити „проблем національно-визвольного руху, громадсько-політичної історії, історії української культури тощо". Коли ж говорити про історич-

(Закінчення на стор. 3-тій)

„І ПАМ'ЯТЬ ЙОГО В РОД І РОД"!

ЗАКЛИК ДО ДУХОВЕНСТВА І ВІРНИХ з приводу смерти Папи Пія XII

Впр. і Всеч. Отці та Дорогі в Христі!

В середу, 8-го жовтня, о годині 10.52 вночі (нюйоркський час) розійшлась сумна вістка по цілому світі, що Вселенський Архиєрей, Папа Пій XII відійшов з цього світу, полишивши Христове стадо, для котрого Він жив і трудився. Його серце, що любило усе людство, перестало битись. Його голос, що гомонів по цілому світі, проповідуючи мир і братолюбіє, замовк на все. Його архиєрейські руки, що отирали сльози мільйонам людей, подаючи їм моральну й матеріяльну поміч, завмерли.

Хоч Вселенський Архиєрей Пій XII відійшов від нас на вічний спочинок, одначе Його апостольська, учительська та харитативна діяльність залишилась дальше не тільки в Католицькій Церкві, але й в цілому світі. Його життя і діла будуть постійним дороговказом для будучих поколінь, як жити і працювати на славу Божу і для добра людства.

Преса, радіо і телевізія вже висказали свій подив і пошану до Папи Пія XII та для Його всебічної праці впродовж останніх двадцятьох років. В послідних часах вийшло друком кілька томів про Його життя і численні діла. У всій своїй діяльності та довершених ділах Папа Пій XII був все батьком християнства, сторожем всесвітнього правопорядку, великанським чемпіоном миру і справедливости, провідником, науковцем, чоловіколюбцем, оборонцем покривджених, захисником осиротілих та великим прикладом праведного життя.

Вселенський Архиєрей Пій XII, як 262-ий Наслідник Петра, лишив по собі дорогий, милий і незабутній спомин посеред українців. Він був перший, що підніс голос перед світом в обороні переслідуваної української Церкви й українського народу. Це був Папа Пій XII, що апелював до державних мужів вільного світу, щоб отворили гостинні двері своїх держав для бездомних скитальців. І саме з цього гостинного притулку скористали українці, переселяючись на американську землю. Це був Св. Отець Папа Пій XII, який, щоб ратувати українців, видавав сотки висяч долярів.

На церковному полі Вселенський Архиєрей назавжди залишиться для Української Католицької Церкви люблячим Батьком, великим Опікуном і успішним Організатором нових церковних екзархій, епархій і митрополій. Він збільшив число єпископів. Через реформу літургічних книг Папа Пій XII скріпив наш обряд і нашу Церкву.

Всі християни-католики відчули болючу втрату в особі Вселенського Архиєрея Пія XII, особливо ми, українці-католики, болієм над втратою Св. Отця Пія XII, який впродовж свого 20-літнього Понтифікату багато добра зробив для нашої Церкви і українського народу.

Не маючи змоги віддячитися Вселенському Архиєреєві за Його люблячe батьківське серце, тож бодай в цю сумну хвилю зложім на Його могилі духовий вінець наших щирих молитв. Із-за цього доручається всім Впр. і Всеч. Отцям Стемфордської Епархії відслужити в неділю Службу Божу і Панахиду за душу Вселенського Архиєрея, а Вірним доручається взяти участь у вище згаданих Богослуженнях і приступити до Св. Тайн: Св. Сповіді і Св. Причастя, долучуючи інші побожні молитви і добрі діла.

Закінчую цей заклик словами: „Со святими упокой, Христе, душу Раба Твоєго" Вселенського Архиєрея Пія XII.

Від Єпископського Ординаріяту,

† Амвроз
Єпископ Стемфорду

У вересні значно зменшилося число безробітних

Вашингтон. — Статистичні бюра департаментів праці і торгівлі повідомляють, що в місяці від половини серпня до половини вересня число безробітних зменшилося на 588,000 осіб і становило найнижче число від грудня 1957 року — 4,111,8000. Число затруднених, як це звичайно діється в вересні, зменшилося на 738,000 в порівнянні з серпнем ц. р., і становило 64,629,000. Число затруднених зменшується у вересні внаслідок того, що покидають працю учні і студенти, які вертаються до шкіл, і тому, що в тому місяці зменшаються фармерські праці. Але збільшення числа затруднених в промислах, які продукують товари тривкої вартости свідчить про те, що поправа в економіці триває далі, починаючи від травня цього року. Секретар праці Джеймс П. Мічелл і секретар торгівлі Сінклер Вікс заявили, що у вересні видко поважніше поліпшення ситуації на ринку праці і що зменшення числа безробітних є значно більше як звичайно буває в цьому часі. Але голова Американської Федерації Праці і Конґресу Індустрійних Організацій Джордж Міні заявив, що це є тільки „скромне поліпшення на ринку праці, бо понад 4 мільйони безробітних заслуговують чогось більше, як політичної заяви про поправу ситуації на ринку праці". Президент Айзенгавер видав окрему заяву на своїй фармі в Ґеттисбурґу, Па., про те, що „поліпшення економіки відбувається в приспішеному темпі, і що є оправдані причини очікувати на дальшу поправу господарства". Але звіт департаменту торгівлі стверджує, що рух у роздрібній торгівлі зменшився у вересні на 1.7 відсотка в порівнянні з серпнем цього року, і становив 16,571,000,000 долярів, це значить стільки, скільки в червні ц. р.

КЛИКАЛИ ДОРОГИ...

Кликали дороги
в дальні перелоги,
Кликали, гей, кликали —
Не докликались.

Бо сніги з вітрами
віяли ярами,
Віяли, завіяли —
Поле замели.

При котрійсь дорозі
дівчина в тривозі...
Хто вона? Чия вона?
Де її знайти?

Стрілись ми весною,
йшов я борозною —
Глянула, поглянула
Усміхнулася.

А тепер ті очі
сняться опівночі,
Видяться, привидяться,
Кличуть в далину.

Ой, піду снігами,
круто берегами,
Нивами мінливими
Ввечері пройду.

Що мені дороги,
дальні перелоги?
Кликали, гей, кликали
Очі голубі.

АНДРІЙ М'ЯСТКІВСЬКИЙ

Володимир Несторович

КОЛИ СМЕРТЬ СКАЛИЛА ЗУБИ...

(11)

Все те притаманне долі фронтовика, і з тим треба миритись. Він психічно ломився, бо Шольц повернувся, той самий Шольц, якого він ждав, „як каня дощу", а Львова все одно йому не побачити. Коли б не триклята московська затія, він уже був би в дорозі. Причепурився б у Бережанах і справжньою цяцею поїхав би далі на зустріч відпустковим чудесам.

Думкою вскочив він чомусь у лазничку, де розкрутив обидва крани і талапався в воді, відчуваючи невтомну розкіш. Чому „чомусь"? — здивувався, переловивши себе на цьому слові. Тому, що ти брудний, осоружний, цілими тижнями не роздягався, що в тебе вже появились паразити, що ти в такому стані гидкий для цивілізованого світу. І перші кроки в Бережанах мусіли б бути скеровані до лазні. Ось і тому. (Навіть самоплив думок мав свою логіку...).

Врешті згадався Юліянові Жакринич, а за ним і Дозя у затишній, безпечній лісничівці, і далі те, що його місія замирення їх застрягла так, як його відпустка теж у трясовинні подій, які назрівали. Навернувшись думками до Мирослава, що неподалік, бо за 15-ою чи 20-ою траверзою (як близько, а в дану хвилину як далеко!) спить чи сторожить, йому ввижалось, що такі невгамовні вдачі, та ще й з болючим надломом серця і несувітнім жалем до долі, в спалахах боїв напевно блеснуть найбільшим геройством...

„Геройством"? — Юліян при тому посміхнувся.

Для нього Жакринич мав занадто складну вдачу і був дивно-змінливий у своїй дії. Через те дружнє пожиття з ним було труднаве. Він волів хоч би Ляйббрандта. Цей був простолінійний і дарма, що на фронті подекуди трусявий, може хутше був би здібний на геройство, ніж Мірко. Але зрештою, яке значення в сучасній війні має особиста відвага і готовість жертви? Набагато бодай менше, ніж колись, коли лицарі рубались шаблями, підходили чи під'їжджали один до одного зовсім-зовсім близько і давали волю своїй справности, фізичній і духовій. В його думки вскочив тепер симпатяга Шуберт із старшинської школи. Хоч славний музика цього імення не був йому родичем у ніякому віддаленні, він однак сам був теж музика. Але злигавшись з усіми небезпеками просувного фронту впродовж довгих місяців ще заки прийшов у школу, з двома зірками і з медалею за хоробрість, він міг „камерадів" авторитетно повчати і його охоче слухали.

— „Скільки б вас тут, у запіллі по кадрах і в школах не „муштрували", на фронт підете дурними дітваками. Понесете з собою багаж свого „я", вирощеного минулим і вколисаного міражами майбуття, понесете несвідомість твердости і невблаганности в цій смузі, де вбивчість заліза й вогню рафіновано обдумана новітньою технікою війни. Після спантеличень і розчарувань, після страждань і погоджень із долею, після того, коли освоїтесь із жахом умирання десяток разів на хвилину, щойно тоді станете справжнім учасником гігантського воєнного змагу. При тому небагато будете різнитись від олив'яних солдатів, що бездушно виконують волю владної руки, котра їх просуває і їх розставляє..."

*

Коли врешті послабли думки і вітрець у незмінному ритмі свого шуму пробивався крізь гущу листя, Юліян задрімав. Прокинувся аж тоді, коли зчинився алярм, і коли прокинулись у траншеях усі вояки. В повітрі грали вже інші шуми, не колискові, не лісу й не вітру чи дощу. Гарматні стрільна літали над їх головами щораз густіше, і щораз сильніше стрясали експльозії лісом і землею.

Юліян зразу очуняв, перехрестився і дав наказ гострого поготівля. Він і сьогодні був зовсім спокійний, і тільки ранній холод та вологість трохи його трусили. Посвисти, гуркотіння і розриви ґранат та шрапнелів ішли швидким темпом до жахливого „крещендо".

З-поза траверзи вискочив схвильований Ляйббрандт, присів і потягнув до себе Рухлинського. Він з трудом володів собою. В руках тримав листа і благав послати його дружині, Роземунді в Лінцу, якщо буде вбитий. Він просив, щоб Юліян ще й від себе написав, як страшно він її кохав і як тужив за нею, якою кривдою було для нього те, що навіть сина одинака, що вродився недавно, він не бачив. А далі ще тісніше присівся, розцілувався з ним і сказав урочистим тоном:

— Знайте, це вже не двобій гармашів, це штурм дверей пекла. Ще трохи і висиплються всі пекельні сили і кінчатимуть жниво смерти. Я прочуваю, що сьогодні або завтра заопікуються мною староґерманські валькірії. Але будьмо сильні! Чи не так? Омнія ад узум патріе...

Останні слова залишились у пам'яті Рухлинського і не відгомоніли так, як відгомонів голос ляйтенанта, що раптом знову зник в окопах.

— „В нього патрія — це Австрія, в мене Україна, — думав Юліян. Навіть не в дальшій проєкції ця Україна, а як головне, фундаментальне поняття, вкорінене в душу так глибоко, як у сусідів-усусусів, що з думкою про неї вийшли на смертельний змаг і теж сьогодні йдуть разом стріляючи у відвічного ворога України — в Москву... Австрія — так! Вона союзник. Без союзників нічого не вдієш у цій війні титанів. Пов'язання політичних інтересів розплутує проблему жертв"...

Вигострене за останні дні вухо схоплювало вже напрям літаючих у повітрі стрілен і підсказувало, коли треба глибше скриватись у траншеї. Коли засірів ранок, вухо помітило новину; появились шрапнелі, при яких майже не відрізнялось інтервалу між стрілом із гармати і їх розривами над окопами в лісі.

До Рухлинського підбіг застрашений Васерман-юньйор і крикнув:

— Пане цуґсфюрер! Б'ють картачами! підвезли близькобійні козацькі батерії. Я їх знаю!

Юліян кинувся до брустверу і приклав до очей далековид. Розколинами узгір'я зсувалась непроглядна маса солдатів, прямуючи до річки. Висунені на флянґах австрійські частини відкрили густий вогонь з карабінів і кулеметів. Юліян подав теж наказ стріляти, а сам далі спостерігав, як наїжені багнетами солдати розсипались у розстрільну в напрямі на ліс.

Біля Юліяна з'явився Бутрина. Він тільки повернувся з передньої застави і, задиханий, при першому слові, звалився йому під ноги. Юліян увіллєв Бутрині в рот руму з „фельдфляші" і наспіх доручив старому Васерманові оглянути капраля, чи він не ранений, а сам побіг ровом, щоб перевірити бойову справність людей. Нараз кров у ньому похолола. З-заду, з лісу, як примари, висипались якісь вояки і кинулись до рову. Та це були „свої". Юліян побачив Давидовича, колеґу з офіцерської школи та й пам'ятного ще з рекрутських часів, починаючи від самого Львова. Червоний, здавалось неприродно на обличчі набряклий, зсунувся біля нього в рів, гукаючи нестямно „шісен ґрадаве..." і сам почав теж стріляти.

ЖОВТЕНЬ — МІСЯЦЬ ФОНДУ „СВОБОДИ" І ЇЇ ВИДАНЬ. СКРІПЛЮЙТЕ ГОЛОС УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВДИ, ПОШЛІТЬ СВОЮ ЩЕДРУ ПОЖЕРТВУ НА ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД „СВОБОДИ"!

Я. Зубаль

БОГДАН ПЮРКО

(У п'яті роковини з дня смерти)

П'ять років тому закінчив своє життя в шпиталі в Дітройті відомий у широких колах нашого громадянства музика Богдан Пюрко. Відійшов від нас в силі віку, на 47-ому році життя, в розгарі своєї музично - педагогічної праці, залишивши у щирому і глибокому жалі всіх, що його знали і розуміли. Невилікувальна хвороба левкомії і невмолима смерть скосили повне витривалости і енергії життя того, що міг і певно був би приніс багато користи для українського музичного мистецтва.

Ще в старому краю, голосне було його ім'я, зв'язане з багатьма музичними виступами. Переїхавши на еміграцію до Німеччини, відразу взявся з небувалим у нас запалом і ентузіязмом до організування музичного життя. Ще курилися повоєнні згарища, покорена Німеччина знищена і збомбардована, пробувала в стані апатії і духового летаргу. Ніхто нічим не інтересувався, як лише тим, щоб забезпечити себе матеріяльно та пережити щасливо непевний час. Та інакші пляни і цілі мав тоді Богдан Пюрко.

Українці, що масово вийшли на еміграцію, вже в 1945 р. почали скупчуватися по таборах для переміщених осіб. Одним з таких таборів, де зібралося коло 5,000 людей, був український табір в Карльсфельді коло Мюнхену в Баварії. Тут найшлися люди з різних професій, а в тому дуже багато людей, що мали щось спільного з музикою і співом. Богдан Пюрко зараз почав працю на полі музичного мистецтва, організуючи великий мішаний хор, зложений з більше як 100 добірних співаків. Були це люди різного віку, різних переконань і темпераментів і треба було подивляти організаційний хист і підхід до співаків диригента, що зумів ту, ще розбурхану і нервово розстроєну громаду так скоро переробити в одну здисципліновану і карну співацьку одиницю. Наближався час Шевченківських Роковин, і треба було їх гідна як на таку велику збірноту відсвяткувати. Неодин сумнівався, чи удасться така імпреза в таких невідрадних і важких умовинах. Та не сумнівався мистецький керівник Б. Пюрко. Він не тільки вишколив великий хор, але й притяг та підготовив до виступу солістів — відомих оперних співаків, як Ірина Туркевич-Мартинець, Н. Піддубна, Орест Руснак, Олександер Мартиненко і ін. Організував велику симфонічну оркестру, зложену з німців і декількох українців, та перепроваджував проби спільно з хором і солістами. Комітет Шевченківського Свята з сл. п. дир. Володимиром Котовичем на чолі солідно підготовив усе, щоб свято відбулося імпозантно. Цілий тиждень тривали святкування, концерт треба було повторяти два рази. Виконано Заповіт Шевченка, комп. Вербицького та величню кантату „Бють пороги" Лисенка і інші твори. Таке виконання і з такою могутньою музично - вокальною обсадою, (у величезній залі на 5,000 осіб), вислухала численно зібрана публіка, мабуть, перший раз в історії і приняла його з нечуваним ентизіязмом. В цьому заслуга невтомного музики Б. Пюрка, що був ініціятором, головним мистецьким керівником і душею цілої імпрези.

Б. Пюрко не спочивав по виконаній праці, бо вкоротці мешканці табору могли вислухати концерт клясичної музики, комп. Е. Ґріґа, в виконанні знову симфонічної оркестри під проводом диригента Б. Пюрка. Це був справжній духовий пир для музиколюбної авдиторії. Та найвищим досягненням Б. Пюрка на полі музичного мистецтва була організація і поставлення української опери на еміграції. Те, на що не могли здобутися інші нації, у нас стало доконаним фактом. Навіть чужинці не могли зрозуміти, як можна було в таких важних часах здобутися на таке велике діло. Для Б. Пюрка не було труднощів, щоб він їх не поборов. У багатьох таборах переселенців, як також по різних містах для чужинної публіки, поставлено опери, „Мадам Баттерфлай" і „Тоска" Пуччіні, „Паяци" Леонкавалло і „Каваллерія рустікана" Маскані. В головних ролях виступали: Лідія Гори, Наталія Носенко, Ігор Зайферт, Лев Рейнарович і ін. Присутні на виставах чужинці і інші не мали слів похвали для так досконалого вионання.

Переїхавши на американську землю, Богдан Пюрко знову в розгарі праці для української музики. З гарним успіхом виставляє оп. „Наталка Полтавка". Його старанням і під його керівництвом, вже 1-го лютого 1953 р. в залі Медісон Мюзік Голл в Дітройті, відбувся концерт української клясичної музики у виконанні дітройтсь. симфонічної оркестри, з визначним піяністом Борисом Максимовичем, як солістом. Виконано твори Лисенка, Печеніги-Углицького, Косенка, Витвицького, Ревуцького і Лятошинського, увертюри, симфонії і виїмки з опер та інші. Патроном концерту був Літературно-Мистецький Клюб та інші українські організації і товариства. Цим концертом Б. Пюрко доказав, що українська клясична музика може зайняти місце серед музики інших культурних народів світу.

Богдан Пюрко не обмежився тільки до цієї праці. Він провадив дуже живу музично-педагогічну працю, горнучи до себе здібну, музикальну молодь.

За увесь час перебування в Дітройті Б. Пюрко був музичним референтом Літ. - Мист. Клюбу, що у співпраці з головою того ж клюбу, Михайлом Бажанським, виказав максимум активности. Літературно-музичні, мистецькі вечори, відбувалися часто і мали багато слухачів серед місцевого громадянства. Це були справжні хвилини духової розваги і відпруження в сірій монотонії щоденних буднів великоміського життя. Б. Пюрко громадив довкола себе всіх, що могли дати щось для музичного мистецтва і тих, що його прагнули і потребували.

В перший рік по смерти Б. Пюрка, в жовтні 1954 р. відбулося поминальне Богослуження в церкві Неп. Зачаття, в Дітройті - Гемтремку, на якому співав хор „Боян" під управою Я. Филипова. 29-го листопада 1954 р. Управа Літ.-Мист. Клюбу влаштувала Вечір, присвячений пам'яті Богдана Пюрка, з такою програмою: Відкриття — М. Бажанський, „Шляхом українського музики" слово — В. Витвицького, спогад — Г. Годів, музичні точки (виконали): Н. Носенко і І. Зайферт, при фортепіяні — О. Дубрівна-Соловій.

Українське громадянство Дітройту віддало належну пошану Покійному за його небуденні заслуги для української музики.

ІСТОРІЯ ПІД ПАРТІЙНИМ ЧОБОТОМ

(Закінчення зі стор. 2)

ні праці уже таки комуністичних українських істориків присвячені „сорокрічччю жовтня", то Касименко знаходить в них такі „помилки", як твердження М. Супруненка, що „після лютневої революції 1917 року на чолі національного руху на Україні стояла Центральна Рада", чи його намагання вибілити боротьбистів, що були цілком „ворожою радянською ладові партією".

Незадовільне становище існує вкінці — за словами Касименка — із вирощуванням нових дослідницьких і докторських кадрів.

Не дошукуючись справжніх причин такого фатального стану в українській історичній науці, що спричинений на ділі совєтською окупацію України, О. Касименко пробує змобілізувати підсовєтських істориків до наполегливішої праці закликами до боротьби з „ревізіоністами" в історичній науці і до відсічі „буржуазним ідеологам", які, мовляв, „залучають до запеклих виступів проти нас і буржуазну історіографію". „Кларенс Меннінґ, Чемберлен та інші буржуазні історики, — бідькається Касименко, — висувають різні вигадки про „денаціоналізацію" і „занепад народів СРСР" тощо. (Факт цієї денаціоналізації підтвердив сам Касименко своїм переліком праць підсовєтських істориків, більшість з яких надрукована ... російською мовою). „Особливу активність в антирадянській фальсифікації історії України, — пише він, — проявляють, звичайно, українські буржуазно-націоналістичні історики ... Є серед них ще уламки петлюрівської еміґрації, як от Смаль-Стоцький, Микола Чубатий, є між ними й генерація гітлерівських пройдисвітів, наприклад, Оглоблин, Штепа та інші відщепенці". Для О. Касименка „загроза" з цього боку тим більша, що, крім різних державних американських установ і науково-навчальних відділів при американських і канадійських університетах, в яких „вивчається історія України" і в яких „подвизаються українські буржуазно-націоналістичні покидьки", існують ще „так звані чисто „українські" заклади, укомплектовані виключно реакційними еміґрантами". Тому найважливішим завданням „радянської історичної науки" вважає директор інституту історії Академії Наук УССР ... рішучу і безнастанну роботьбу „проти реакційно шовіністичної ідеології буржуазного націоналізму", піддержуючи ще й цим, що ніякої справжньої історичної науки під совєтським партійним чоботом не було і не може бути.

О. Р.

● На Республіканському прийнятті в Елизабеті, Н. Дж., промовляв секретар праці Джеймс П. Мічел. При цій нагоді відзначено п'ятиріччя його праці на тому пості.

Євгенія ЗАРИЦЬКА
МЕЦЦО-СОПРАНО
виступить з концертами
в АМЕРИЦІ:

НЮ ЙОРК: СУБОТА, 25-го жовтня 1958 р.
Год.: 8:00 веч.
TOWN HALL
Форт.: Роман САВИЦЬКИЙ.

ФИЛАДЕЛФІЯ: СУБОТА, 8-го листопада 1958 р.
Год.: 7:30 веч.
TOWN HALL
Форт.: Роман САВИЦЬКИЙ.

ШИКАГО: НЕДІЛЯ, 9-го листопада 1958 р.
Год.: 7:00 веч.
Авд. Школи св. Миколая
При форт. Е. МАСЛЮК.

КЛІВЛЕНД: НЕДІЛЯ, 16-го листопада 1958 р.
Год.: 6:30 веч.
Lincoln High School
Форт.: Роман САВИЦЬКИЙ

ДІТРОЙТ: НЕДІЛЯ, 23-го листопада 1958 р.
Год.: 6:30 веч.
Український Народний Дім (вул. Мартін).
Форт.: N. GIFFORD.

Передпродаж квитків в наших КНИГАРНЯХ.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Трентон, Н. Дж.

Імпреза СУМА

В неділю 5-го жовтня 1958, на спортовій площі в Трентоні, на запрошення Ліги „Гемилтон Тавншип" виступила наша дітвора зорганізована при тутешньому „СУМ-і", якого головою є цій організації відданий п. Андрій Галайда. Виступила дитяча струнна оркестра під умілим проводом п. Мирослава Лапки, яка, м. ін. дуже гарно відіграла „Гей. там на горі Січ іде" та „Морозе, Морозенку". Вельми миле враження зробив виступ танцювальної групи „Горлиця"; деякі танці — „Чумак", „Гопак", „Подільський гопак" і „Козацький танок" — викликали серед глядачів, чужинців і своїх, заслужену бурю оплесків. Танками проводив п. Дмитро Надраґа. Цей виступ, під осіннім ясним сонцем, з усміхом ясним нашої дітвори, над якою керівники так щиро і з серцем працюють, має ту добру сторінку, що наша дітвора буде душею завсігди з своєю далекою — Україною. В спортових змаганнях, копаного м'яча, виступала спортова ланка „Тигри" під проводом Івана Ґалика.

о- а-.

Дебют Юносумівського балету „Горлиця"

Юносумівський Балетний Гурток „Горлиця", при Відділі місцевого Осередку ім. полк. Є. Коновальця в Трентоні, влаштував в неділю 24-го серпня 1958, в залі Української Католицької Парафії, атракційний Вечір Українського Танку, під проводом Дмитра Надраґи. Адміністраторська відповідальність лежала в руках Олекси Пліщука, оркестральний провід вів Іван Бігун, а ролю конферансьє виконував Михайло Логін.

Відкрив цю гарну імпрезу, референт Юної СУМА і заразом він і адміністратор того Вечора Олекса Пліщук. Відчит про український танок мав керівник „Горлиці" — Дмитро Надраґа.

Репертуар був заповнений одинадцятьма популярними українськими національними танками, укладу Василя Авраменка. Танки виконували: Чумак — Орест Надраґа, Весільний журавель — Романа Логін, Марійка Булат, Ірина Маленчак, Марта Семкович, Ірина Навроцька, Євгенія Слабіцька, Наталка Мацієканич, Марійка Кльоц; Дівочий козачок — Марійка Дяків, Уляна Надраґа, Ірина Маленчак; Женчик — Романа Логін і Наталка Надраґа; Гопак — Ірина Антонів, Наталка Мацієканич, Ірина Навроцька, Євгенія Слабіцька, Марійка Дяків, Уляна Надраґа, Марта Семкович, Ірина Маленчак, Марійка Булат, Марійка Кльоц, Наталка Надраґа і Романа Логін; Запорізький герць — Орест Накраґа, Михайло Голубович, Іван Панчишин і Василь Цюпа; Метелиця в'юча — Ірина Антонів, Юлія Слабіцька, Володимир Саган, Мирослав Кардаш, Василь Бюнекин та інші вище подані; Гречаники — Марійка Дяків, Уляна Надраґа, Ірина Маленчак, Ірина Навроцька, Орест Надраґа, Михайло Голубович, Іван Панчишин, Василь Цюпа; Танковий марш — виконав Ансамбль.

На закінчення, секретар місцевого Осередку СУМА Михайло Логін, виступив від імені Батьківського Комітету і від Управи Осередку та зложив щиру подяку керівникові за його дбайливу працю над танцювальним колективом, а танцюристка Марійка Дяків вручила керівникові китицю квітів.

На маргінесі імпрези належиться об'єктивно сказати, що це була рідкісна нагода, бо від часу українського скупчення в Трентоні це перший поставлений Вечір Українського Танку в нашій громаді. Щодо молодих танцюристів аматорів, то їх виконання було бездоганне і заслуговує на загальне признання. Варто підкреслити і особливе виконання танків як: Чумак, Подільський козачок, Гречаники, Гопак, Запорізький герць, а найбільше враження зробила Метелиця. Годиться з пошаною подякувати і Олексі Пліщукові, він був душею всієї адміністраторської праці. Надіємось, що Вечір Українського Танку додасть заохоти нашим молодим ентузіястам до посиленої праці і до нових виступів на культурно - освітньому полі.

Д. Н.

● У Москві закрито представництво найбільшої американської радіо - телевізійної компанії Коломбія Бродкестінґ Систем у відплату за телевізійну передачу кіносценарію „Змова проти Сталіна", в якому представлено Хрущова як блазня, який танцює перед Сталіном гопака, а потім приспішує його смерть. Кореспондентам і фотографам названої компанії звелено виїхати з СССР.

Українська Літературно Мистецька Клюб
Ню Йорк 149 2nd Av.

З Літературно - Мистецького Клюбу в Ню Йорку повідомляють, що в п'ятницю, дня 17-го жовтня ц. р. відбудеться авторський вечір Лесі Храпливої. Читатиме авторка і її твори рецитуватимуть Рома Даниш і Світлана Луцька. Доповідь про поезію Лесі Храпливої виголосить проф. Василь Лев. Початок о г. 8-ій вечора.

ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

Члени Головного Уряду УНС та працівники Редакції, Адміністрації і Друкарні „Свободи", що склали свої пожертви на ювілейний в цьому році фонд „Свободи" і її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка".

СПИСОК Ч. 1.

Д. Галичин	$ 10.00
А. Герман	10.00
Р. Слободян	10.00
П. Лисогір	10.00
Я. Падох	10.00
Д-р В. Галан	10.00
А. Драган	10.00
Д. Слободян	5.00
С. Шумейко	5.00
С. Федів	5.00
Д. Кравець	5.00
Я. Кулинич	5.00
С. Курляк	5.00
С. Гладкий	5.00
Л. Лапичак	3.00
К. Стецюк	3.00
М. Сташинська	3.00
П. Постолюк	3.00
Т. Ґіль	3.00
Д. Притуляк	3.00
В. Карий	3.00
М. Фялик	2.50
В. Давиденко	2.00
Б. Кравців	2.00
Л. Луців	2.00
І. Кедрин	2.00
В. Кушнір	2.00
А. Домарацький	2.00
Р. Ференцевич	2.00
А. Лапичак	2.00
В. Назаревич	2.00
Я. Петрух	2.00
М. Заклинський	2.00
Р. Антонович	2.00
М. Задорецький	2.00
А. Кейс	2.00
Д. Кусий	1.00
Разом	$ 157.50

УВАГА! УКРАЇНЦІ ГАРТФОРДУ і ОКОЛИЦЬ! УВАГА!
Старанням Відділу УККА в Гартфорді, Конн.,
— відбудеться —
в П'ЯТНИЦЮ, 17-го ЖОВТНЯ 1958 р.
ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР
з ДОПОВІДДЮ найвизначнішого сучасного письменника
д-ра УЛАСА САМЧУКА.
Тема:
„СУЧАСНА ПОЛІТИЧНА СИТУАЦІЯ В СВІТІ".
Вечір відбудеться:
в Укр. Горожанському Клюбі — при 51 Whitmore St.
о год. 7:15 вечором.
До численної участи все Українське Громадянство запрошує
Відділ УККА

Увага! ДІТРОЙТ і ОКОЛИЦІ! Увага!
ТОВАРИСТВО б. ВОЯКІВ УПА
при співучасти всіх
ОРГАНІЗАЦІЙ ВИЗВОЛЬНОГО ФРОНТУ
— влаштовують —
СВЯТО ПОКРОВИ
в 16-ті Роковини постання
УКРАЇНСЬКОЇ ПОВСТАНЧОЇ АРМІЇ
в Неділю, дня 19-го жовтня 1958 р.
в залі УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
при вул. Мартін.
ПОЧАТОК — о год 3:00 по полудні.
Головну промову виголосить громадська діячка і начальний редактор „АБН — Кореспонденц" — Достойна Гостя з Европи
п-ні Слава Стецько.
В програмі: виступ оркестри СУМА „Дніпро" під управою д-ра Б. КУШНІРА, інсценізація укладу п. редактора З. ТАРНАВСЬКОГО та інші виступи.
До участи в Святкуванні запрошує все Українське Громадянство
КОМІТЕТ

ЗАХІДНЯ УКРАЇНА ПІД БОЛЬШЕВИКАМИ
IX. 1939 — VI. 1941
Збірник під редакцією:
МИЛЕНИ РУДНИЦЬКОЇ
●
ТВЕРДА ОПРАВА. ДОБРИЙ ПАПІР.
491 СТОРІНОК ДРУКУ.
Ціна: 3.80 дол.
Належність просимо слати ЧЕКОМ або ПОШТОВИМ ПЕРЕКАЗОМ
"SVOBODA"
P. O. Box 346 Jersey City, N. J.

✝

Ділимося сумною вісткою,
що дня 12-го жовтня 1958 р. померла,
НАША НАЙДОРОЖЧА МАМА І БАБУНЯ,
МАРІЯ БІНЕРТ
залишаючи у великім смутку сина Рассела, доньку Ольгу, зам. Золто та 3 внуків.
ЗАУПОКІЙНА ПАНАХИДА відправиться в СЕРЕДУ, 15-го ЖОВТНЯ 1958 р., о год. 8:00 веч. в пох. заведенні Литвин — Литвин в Нюарку, Н. Дж.
ПОХОРОН — в ЧЕТВЕР, 16-го ЖОВТНЯ 1958 р., з церкви св. І. Хрестителя при Мортон вул. о год. 9:30 рано, на цвинтар Holy Cross Cemetery в North Arlington, N. J.
ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

УВАГА! МІННЕАПОЛІС! УВАГА!
345 і 385 Відділи Українського Народного Союзу в Міннеаполіс
— влаштовують —
В СУБОТУ, 18 ЖОВТНЯ, 1958 РОКУ
в залі школи св. Константина
в МІННЕАПОЛІС
ПУБЛІЧНІ ГРОМАДСЬКІ ЗБОРИ
на яких організатор Головної Канцелярії УНСоюзу в Джерзі Сіті
мґр. Іван Скочиляс
виголосить доповідь н. н.:
НАЦІОНАЛЬНА Й ГОСПОДАРСЬКА РОЛЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ
Доповідь заторкне важливіші питання громадської ролі нашого найстаршого й найбільшого забезпеченевого товариства в Америці, а зокрема його економічну діяльність, модерні важливі зміни уведені недавною 24-ою Конвенцією УНСоюзу, нові, модерні роди забезпечень, піднесення віку забезпечених, піднесення суми забезпечення тощо.
До участи в цих зборах запрошується всіх членів УНСоюзу та ціле українське Громадянство Міннеаполісу й околиці.

В НЕДІЛЮ, 19-го ЖОВТНЯ 1958 р. Год. 3:00 по пол.
На грищі New Farmers Oval 2, при 69-ій вул. і Metropolitan Ave., Middle Village, L. I.
МИСТЕЦЬКІ ФУТБОЛЬНІ ЗМАГАННЯ
УСК (Ню Йорк) — BROOKLYN SC.
ПЕРЕДЗМАГ: 11:45: УСК „Б" дружина — DEUTSCH UNGARN "B" дружина
1:45: УСК „1Б" — BROOKLYN резерва.
В СУБОТУ, 18-го ЖОВТНЯ: год. 2-га: УСК (новаки) — EINTRACHT (новаки)
год. 3-тя: УСК (учні) — EINTRACHT (учні)
ДОЇЗД: BMT Canarsie Line до Myrtle Ave., а відси пересісти на Metropolitan Ave. Train та їхати в сторону Middle Village до останньої зупинки.

УВАГА! ДЖЕРЗІ СИТІ, НЮАРК, НЮ ЙОРК і ОКОЛИЦЯ! УВАГА!
Курінь Старших Пластунів „СІРОМАНЦІ" — влаштовує — в СУБОТУ, 18-го ЖОВТНЯ 1958 року
Традиційну СІРОМАНСЬКУ ЗАБАВУ
в новозбудованім Українськім Народнім Домі в ДЖЕРЗІ СИТІ — на розі Fleet Street & Oakland Avenue
ПОЧАТОК: год. 8:00 вечора.
● До танців приграватиме оркестра Б. ГІРНЯКА
● Гостинний виступ Жіночого Квартету
● Вибір Королеви Сіроманців
● Вільне паркування авт.
Навіть бабця піде в танець, як запросить Сіроманець!

„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ДІМ" у ЛОРЕЙНІ, Огайо,
зложив суму — 10.00 дол.
на Українських Інвалідів до ЗУАДКомітету,
замість квітів на могилу,
бл. п. інженера ДМИТРА ВЕЛИЧКА.
Покійний Дмитро Величко був активним членом ЗУАДКомітету і вів справи ЗУАДКомітету в громаді у Лорейні.
Управа ЗУАДКомітету передає щирі співчуття Родині Покійного з приводу смерти цього громадського діяча.

В СУБОТУ, 18-го ЖОВТНЯ 1958 р.
о год. 8:30 рано
в церкві св. Юра (7-ма вул. 2-3 Евеня) в Ню Йорку
В 40-ий ДЕНЬ СМЕРТИ
бл. п. інж. АНДРІЯ ФЕДИНИ
учасника Визвольних Змагань та 1-го Конгресу Українських Націоналістів, Члена і Провідника ОУН і УВО на терені вільного міста Данціґу,
відбудеться
ПАНАХИДА
на яку запрошуємо Колеґ Інженерів, Приятелів і Знайомих.
ПРИЯТЕЛІ НЕБІЖЧИКА

В НЕДІЛЮ, 19-го ЖОВТНЯ 1958 р.
в православній церкві св. Володимира в Ню Йорку
(334 East 14th St., N. Y. C.) — по Службі Божій
відбудеться
ПАНАХИДА
ЗА СПОКІЙ ДУШ СВ. П.
проф. Олександра Лотоцького
його Дружини
Дори Лотоцької з Руденків
і їхніх доньки і зятя
кн. Оксани і Івана Токаржевських-Карашевичів
про що повідомляє Друзів і Знайомих
СИН

У СУБОТУ, 25-го ЖОВТНЯ 1958 р. — о год. 9:00 ранку, в українській католицькій церкві св. Юра в Ню Йорку при 7-ій вулиці — Схід, буде відслужена
ПОМИНАЛЬНА СЛУЖБА БОЖА
з ПАНАХИДОЮ
ЗА СПОКІЙ ДУШІ
бл. п. о. ІГНАТІЯ ЛЕВИНСЬКОГО
довголітнього катехита, спершу при 1-ій, опісля при II-ій (укр.) державних гімназіях в Чернівцях на Буковині, великого Добродія та щирого Опікуна української шкільної молоді в згаданих гімназіях.
До участі в цій Богу-Службі запрошуємо всіх Рідних Покійного і всіх Тих, що Його любили, шанували і від Його добродійства зазнали, передусім Його Учнів.
Його щиро вдячний учень.

У СУБОТУ, 18-го ЖОВТНЯ 1958 р — о год. 9:00 ранку
буде відслужена
з приводу 40-ої річниці смерти Нашої Улюбленої і Незабутньої Матері,
бл. п. Євдокії з Пуляків МИЗАК
та 23-ої річниці смерти
Нашого Улюбленого та Незабутнього Батька,
бл. п. СТЕПАНА МИЗАКА
в українській католицькій церкві св. Юра в Ню Йорку
ПОМИНАЛЬНА СЛУЖБА БОЖА
з ПАНАХИДОЮ
ЗА СПОКІЙ ЇХНІХ ДУШ.
До участи в цій Богослужбі, запрошуємо всіх Рідних, Посвоячених, Приятелів, Знайомих та Односельчан. Тих, що не зможуть взяти участи, просимо про молитви
Марія ГУЧКО і Анна КУРИЦ — доньки
МАТВІЙ і ВАСИЛЬ — сини

Спорт

ЗАСЛУЖЕНЕ ВІДЗНАЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО СПОРТОВЦЯ

„Василь Босий — „Менаджер Року"

Як подав офіційний орган Американської Ліґи, "Саккер Нюз" в числі 25 за вересень 14 — 21, „Менаджером року" за минулий футбольний сезон Американська Ліґа назначила відомого українській спортовій громаді, визначного нашого спортовця п. Василя Босого.

Василь Босий, відомий також українській громадськості як визначний скрипаль і диригент та керівник власної джазової оркестри, займав офіційно в минулому сезоні становище „менаджера" дружини „Юкрейніен Нешенелс" з Филаделфії, діючи фактично внутрі клюбу як тренер репрезентаційної дружини „Нешенелс".

В довоєнних роках Василь Босий був відомий цілій українській спортовій громаді Західньої України, як воротар львівської „України", якої воріт боронив він у багатьох її змаганнях впродовж довгих років. В своїй кар'єрі воротаря мав Босий безчисленні успіхи, обороняючи нашу спортову честь у важких умовинах підпольської спортової діяльности, коли приходилось змагатись не лише з противником але й суддями.

Після війни виступав Босий також у дружині „України" в Німеччині, а в минулорічному сезоні провадив тренінґи дружини „Юкрейніен Нешенелс", яка здобула віце - чемпіонат Професійної Ліґи АСЛ.

В цьому самому числі „Саккер Нюз" подається також про здобуття звання „Найбільш ціненого змагуна" Володимиром Куденком, популярним оборонцем „Нешенелс", як теж про зайняття третього і четвертого місця в суперництві за звання „Короля стрільців" Ліґи, тренованими В. Босим змагунами Володимиром Чижовичем і Алексом Фальком - Чайкою, які здобули по 13 воріт.

О-як

УСК, НЮ ЙОРК — МІНЕРВА 2 : 0 (2 : 0)

В неділю 27 вересня б. р. УСК, Ню Йорк розпочав свій 11-ий з черги футбольний сезон. Першим його противником була німецька команда „Мінерва", що своїми осягами у минулих сезонах трималася завжди в табелі золотої середини. До цих перших змагань за мистецтво Ліґи Американсько - Німецького Футбольного Союзу УСК виступив у такому складі: Голуб, Шміґель, Підгородецький, Зіб, Гаврилюк, Манґанас, Копсініс, Маркотіс, Шпон, Павлюк, Ґивель. Зараз по викопі м'яча УСК перебирає ініціятиву у свої руки, а радше ноги, та стріляючи із усіх можливих позицій, атакує ворота противника. На вислід не прийшлося довго ждати, бо уже в другій хвилині гри симпатичний Вельо (Р. Павлюк) стріляє перші ворота для УСК-у, що пригадали глядачам колишні дні, коли то той самий Вельо на кожних змаганнях стріляв ворота так, що „муха не сідала" або згідно із тим „як книжка пише". (Вислови запозичені із словника п. Романа Лисняка!). В цей час гри новий набуток УСК-у, Копсініс (грек) своїми бігами та прекрасним опануванням м'яча викликує подив та захоплення глядачів. Минає дальших 20 хвилин і у 25 хвилині гри (також грек) стріляє другі ворота. Здавалося, що сподівання глядачів та симпатиків УСК-у „вцідити противникові пів дозина" ось-ось сповняться. При таких то сподіваннях прийшла друга половина змагань. Одначе на площу ввійшов вже не той УСК, що грав першу півгру. На змагунах слідно було втому. брак довшої заправи та цілковиту відсутність якоїсь логічної співпраці. На площі грали лише поодинокі змагуни, а не одна команда, як цілість. У такій то атмосфері прийшов і кінець змагань, що до краю розчарував тих глядачів, які мріяли про 6:0 або ще і вище. Говорилося серед них навіть і про моральну поразку УСК-у, одначе автор цих рядків все ще дає перевагу фактично виграним над морально програними змаганнями. У кінцевому висліди все і всюди числяться із реаліями більше, як із сантиментами.

Добре заграв ці змагання Голуб, що граючи на воротах, потверджує завжди живучість старої народної приповідки: „що молоде — то золоте". Незле заграли і другі змагуни, як Шміґель, Гаврилюк, Павлюк. Навіть Ромцьо Підгорецький мав свій день, бо вже не кожний із його викопів летів далеко поза бічну лінію. А що УСК-ві не вдалося добути повних 6 воріт, то це було просто тому, що та неділя не була його днем.

Відчувалася в команді відсутність Геня Голюки, що граючи на середині нападу, вміє завжди надати грі певну систему та внести до неї певний змисл. Глядачів біля 350. Суддя добрий.

Вище поданий склад першої команди УСК-у все ще находиться в стадії експерименту й Управа Клюбу докладає усіх зусиль, щоб наш клюб був гідно репрезентований у мистецьких змаганнях біжучого сезону.

Іван Сєрант

Амерікен Італіян — „Чорноморська Січ", Нюарк 2 : 4 (0 : 2)

Нюарк, неділя 5 жовтня. — Перша половина гри припала „Січі" проти вітру. Не зважаючи на те, ціла дружина грала тосить справно й обіцюючо. Двоє добутих воріт в тій половині для „Січі" ворожили високу виграну для наших „січовиків". Однак це тільки здавалося. Бо сама гра нашої дружини в другій половині належала до дуже . . . поганих. Воротар за далеко вибігав з брами, оборона не крила противника, а атака по контузії Каздоби таки розгубилася. Брак досвідченого середущого напасника таки дуже відчувався. Все таки — враження в загальному додатнє. Перша дружина „Січі" слабою не є, хоч дуже - дуже молода. В нас було переконання, що така дружина здібна і до багато кращої гри, як ми її бачили в другій половині. Брак Ю. Голюки таки відчувається . . .

„Чорноморська Січ", „Б" — Сант Кросс С. К. 3 : 2

Резерва „Січі" по досить непевному старті з початку гри, зійшла з грища таки переможцем і тимсамим добула два пункти. Ціла дружина грала дуже амбітно і жертвенно. Хоч з другої сторони . . . треба б ще далі її скріпити молодими надійними силами . . . А такі в нас є!

„Чорноморська Січ", юньйори — Гобокен С. К. юньйори 10 : 1

Минулої неділі ми писали, що новозорганізована дружина юньйорів „Січі" в чотирьох змаганнях добула відношення воріт 17 : 1. Останньої неділі наші „молодці" додали нових 10 воріт — і тимсамим граючи 5 змагань, виграли всі, з відношенням воріт 27 : 2! Тепер пора вже змірити свої сили з дійсно серйозним противником. Річ ясна, що очі нашої публіки звернені на таких юньйорів і нарешті і „Січ" в Нюарку повинна мати надійне майбутнє.

Загальний білянс дня: Із 3 змагань, виграно — усі, із загальним відношенням воріт 17 : 5 в користь „Січі". Дружина учнів ще павзувала, але в суботу 10 жовтня теж стала до бою . . . Противником її була дружина Перельцер з Ню Йорку.

(іх)

каталогом.

УАСТ - Рочестер — Рочестер Юнайтед 1 : 1 (1 :0)

Рочестер, 28-го вересня. — Склад УАСТ - Рочестер: Курт Геральд, І. Гревен. М. Когут, В. Камад, В. Дичківський, Є. Лой, Д. Завадівський, Д. Тимченко, М. Шевчишин, П. Івасів, Д. Когут. Запасні: Г. Дащишак, О. Баб'юк, М. Фалінський, Олійник.

Змагання відбулися на мокрому грищі і нашим УАСТівцям, які не призвичаєні ще до болота було досить тяжко пристосуватися до скорого темпа гри Рочестер Юнайтед. Та завдяки кращому опануванню м'яча рочестерці перших 30 хвилин грають під воротами противника. створюючи багато гарних, а рівночасно і грізних позицій для воротаря Рочестер Юнайтед, та все без висліду. Треба також признати, що всі дружини в Норт Вестерн Ню Йорк стейті цього року мають прекрасних воротарів, але воротар, який боронив воріт Рочестер Юнайтед, таки найкращий. Правда також, що наш напад не вмів використати багатьох позицій і змагання могли скінчитися багато гірше, якщоб Юнайтед був стрілив першого ґоля. Нащастя недовго до кінця першої півгри п. Івасів, користаючи з замішання під брамою посилає м'яча в сітку противника. Рочестерці провадять 1 : 0, але противник також не спить, він посилює свої випади, цілий час загрожуючи фортецю м о л о д о г о Курта. В міжчасі через сконтуження В. Дичківський залишає грище, а наші не уважаючи на те, що склад вже і так послаблений через відхід Дичківського, зміняють ще чотирьох змагунів запасними, ослаблюючи наш напад та поміч цілковито. І тільки через прекрасне заграння В. Камаза УАСТівці задержують той сам вислід до половини.

Другу половину УАСТ зачинає тим самим складом, а Рочестер Юнайтед це добре використовує і стріляє нам ґоля, вирівнюючи вислід 1:1. Щойно 20-цять хвилин до кінця на грище входить знову Дичківський, Шевчишин, П. Івасів, Гревен, але це вже запізно, противник грає на часі а з наших напасників ні один не може здобутись на другого ґоля і вислід до кінця змагань залишається 1 : 1.

Цікаво є, що так ославлений змагун М. Шевчишин, як в Канаді так і в Америці, був одним з найслабших змагунів на грищі. Слабо заграв також В. Дичківський, Д. Тимченко, М. Когут, П. Івасів, Д. Когут, Г. Дащишак. Найкращим на грищі був В. Камад, І. Гревен та Є. Лой і тільки їм можемо завдячувати, що змагання покінчились тільки ремісом.

Микола Єіна

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● **Василь Кужім**, інженер агрономом, колишній консул Української Держави в 1918 році і чоловік гетьманівни Єлисавети Скоропадської помер після важкої недуги в Оберстдорфі, Альгой у Німеччині у віці 74 літ. Був членом Гетьманської Реґентської Ради. Похорони Покійного відбулися дня 20 вересня ц. р. в Оберстдорфі.

● **Третя Товариська Зустріч Абсольвентів і кол. Студентів УГА-УТГІ** з участю професорів цих шкіл відбудеться в днях 18-19 жовтня 1958 в Ню Йорку (субота 18 — від 2-ої год. пополудні, неділя 19 — від 10-ої год. ранку) в приміщеннях Товариства Українських Інженерів в Америці — 2 Іст, 79 Стріт, на розі 5-ої Евню (буд. Українського Інституту).

● **Екзекутиву Асоціяції Українських Професіоналістів і Підприємців у Гамилтоні, Онтеріо**, Канада, на діловий рік 1958-59 обрано в такому складі: Мирослав Й. Перожак — президент, д-р М. Й. Лазарович — віцепрезидент, Юрій Савчук — секретар, Н. Джулинський — скарбник і Богдан Цірка — фінансовий секретар.

● **У школі для офіцерів канадійської воєнної фльоти** вчиться під цю пору двох українців — Дж. Лозинський з Да Па, і Василь Мотика з Вінніпеґу, який недавно закінчив вищу технічну школу. Навчання і вишкіл в цій школі триває два роки і потому її абсольвенти переходять на практичну службу у фльоті.

● **Шоста книжка Українського Збірника**, неперіодичного видання мюнхенського Інституту для вивчення СССР, вийшла з друку наприкінці вересня ц. р. В цій книжці надруковані статті і праці Галини Корчинської, Євгена Гловінського, Богдана Феденка, О. Юрченка і Всеволода Голубничого.

Найвищий Суд проти губернатора Фобуса

Вашинґтон. — Найвищий Суд ЗДА 13-го жовтня відкинув апеляцію губернатора Аркенсо Орвела Е. Фобуса і затвердив рішення нижчого суду про те, що губернатор Фобус не має права при допомозі Крайової Гвардії недопускати до школи дітей негритянських батьків. Це рішення Найвищого Суду має й загальне значення тому, що тепер ще не є вирішена справа об'єднання шкіл і в інших південних стейтах. Найвищий Суд відкинув також апеляцію зі стейту Луїзіяна і затвердив рішення федерального суду, згідно з яким було заборонено втримувати сеґреґацію в стейтових каледжах і університетах.

Совєти закидають Заходові „саботування" міжнародного роззброєння

Об'єднані Нації — Совєтський віце-міністер закордонних справ Валеріян Зорін у дебаті на Політичній комісії Об'єднаних Націй, яка складається з усіх 81 членів ОН, тримаючись старої совєтської тактики закидання іншим власної вини — закидав західнім державам, зокрема З'єдиненим Державам, що вони „саботують" міжнародне роззброєння, бо ніби намагаються „втопити" наради над ним, включно з питанням припинення дальших експериментальних атомових вибухів, в „безконечних технічних дебатах". Зорін виголосив свою промову в обороні совєтського внесення на негайне і „по всі часи" припинення експериментальних атомових вибухів без усяких передумов. Зате американський представник Генрі Кебот Ладж апелював до приявних, щоб вони одностайно прийняли американське внесення, спонзороване ще 16 іншими державами, яке поручає припинити всякі експериментальні вибухи на час переговорів, що почнуться в Женеві 31 жовтня ц. р. над цією справою, та в'яже цю справу з іншими проблемами роззброєння. Шведський міністер закордонних справ Естен Унден дорікав Совєтам, що вони, проголосивши припинення атомових вибухів в березні ц.р., тепер знову їх відновили.

Ніксон проти клясової ворожнечі в ЗДА

Гантінґтон, Вест Вірджінія. — Віце-президент Ричард М. Ніксон промовляв 10-го жовтня в двох центрах вугільної промисловости в Питсбурґу і в Гантінґтоні і заявляв, що Республіканська партія не є проти зорганізованого робітництва. Ніксон казав, що республіканці „не можуть дозволити на те, щоб їх ставили демократи в фальшиву позицію противників робітничих організацій". Ніксон казав, що він рішуче відкидає незгідну з американською традицією філософію про те, що „світ праці мав би бути в одній партії, а всі інші американці в іншій партії". Віцепрезидент твердив, що в ЗДА „немає місця на клясові різниці і клясові конфлікти, які є нещастям урядів в інших державах". Республіканська партія домагається, щоб були ухвалені закони, які охороняли б добродійні фонди робітничих організацій проти тих робітничих провідників, що зловживають тими фондами.

Демократи мають вигляди здобути 23 сенаторські становища на всіх 33

Ню Йорк. — Кореспонденти щоденника „Ню Йорк Таймс" перевели опитування в тих стейтах, в яких цього року вибирається сенаторів, і ствердили, що тепер демократичні кандидати на сенаторів ведуть перед в 23 стейтах, і то в тих 10-ох стейтах, де досі сенаторами були республіканці. Вони також ствердили на основі опитування, що демократичні кандидатури в досі демократичних стейтах не є загрожені. Кореспонденти передбачають, що якби тепер відбувалися вибори, то демократи збільшили б своє число сенаторів, яке тепер було тільки на 2 більше від республіканців (демократи 49, республіканці — 47). Ц. року мають перевибрати 21 сенатора в тих стейтах, де тепер є сенатори республіканці, і 13 сенаторів в демократичних стейтах. Кореспонденти ствердили, що виборці керуються економічними причинами при виборі кандидатів і партії. Виборці не хочуть вибирати республіканців, бо деякі ще й досі не очуняли з господарської рецесії.

● **У Мідлтавні**, Коннектикат, 20-річний студент університету знайшов кості величезної тварини. Директор м у з е ю при Є й л ь с ь к о м у університеті д-р Джозеф Ґреґорі ствердив, що це — кості динозавра, який жив 170,000,000 років тому.

ВСЯЧИНА

„Біла Пані" в Пемброку в Англії

В Пемброку в Англії відбувся цікавий процес, що його спричинила так звана „біла пані", або дух, який появляється в місцевому старовинному лицарському замку.

Історія цього процесу така: Міська управа Пемброка найняла з сусідніх місцевостей робітників для проведення земляних робіт. Не було вільних квартир, і робітників розмістили в старому замку, добре умебльованому й пригожому для мешкання. Одначе в ньому, згідно з традицією, не було електрики, а світили свічками. Робітники були вдоволені з помешкання. Але вже першої ночі їх захоплення зовсім зникло, коли на міському ратуші годинник видзвонив північ. Тоді у великій залі, де вони квартирували, появилась „біла пані". Дух зник за кілька хвилин, але робітники так перелякались, що вже не спали до ранку й сиділи при засвічених свічках.

Вранці пішли до посадника міста й розповіли про подію в замку. Посадник заявив їм, що нема чого боятися, бо „біла пані є звичайно чемна супроти живих людей і не робить нікому нічого злого." — „Ніхто з наших прадідів, дідів ані батьків не скаржився на неї. Хай собі ходить по замкових залях, коли вона вам не перешкоджає". Вийшовши від посадника, робітники скептично заявили, що добре посадникові говорити, бо він не ночує в замку, але зовсім інакше це їм виглядає.

Того ж дня таки майже всі робітники перенеслись на приватні мешкання в місті. В замку залишилися лише два відважніші, які постановили собі ще переночувати там одну ніч. Вони засвітили лямпу й чекали півночі. Точно в 12 годині в залі появилася дама в широкій білій криноліні. Один із відважніших робітників узяв лямпу і підійшов до духа. В тій хвилині сильний подув згасив лямпу і в залі стало темно. Робітник метнувся втікати від духа, але не знаючи ще добре приміщення, з переляку забіг на сходи, впав і сильно покалічився. Його забрали до шпиталю, де він пролежав кілька місяців.

Вийшивши з шпиталю заскаржив місто за фізичне ушкодження, домагаючись відшкодовання. Слідство в тій справі тривало майже півроку й в результаті окружний суд признав йому відшкодовання, визнаючи що причиною його нещасливого випадку була „біла пані" лицарського замку Буш Гавз. Робітник дістав 1,376 фунтів стерлінґів відшкодовання від міста Пемброк.

Короткі Вістки

● **Метрополітальна опера** в Ню Йорку 27-го жовтня відкриває сезон оперою „Тоска". Наступними операми підуть: „Борис Годунов", „Р і ґ о л е т т о", „Казки Гофмана", „Мадам Батерфлай" і „Травіята".

● **Італійські** та інші газети багато місця присвячують сестрі Паскаліні з ордену Францисканів, яка протягом 41 року повадила хатню господарку померлого Папи. Сестра Паскаліні народилась 29 жовтня 1894 р., отже має 64 роки, і походить з баварської середньо - заможної селянської родини. Перед прийняттям чернецтва її ім'я було Йозефіне Ленерт. Вона вперше опікувалась недужим тоді Евгенієм Пачеллі у 1914 році в монастирі ОО. Бенедектинів в Айнзідельні, в Швайцарії. Він запам'ятав ділову, строгу та спокійну монахиню і через три роки після того, коли став папським нунцієм у Німеччині, запропонував їй стати в нього господинею. Вона варила йому, писала під диктатом на машині листи, дбала за ліки та одяг. На смертній постелі Папи сестра Паскаліна звогчувала йому уста і в останній хвилині життя приклала йому до уст хрест.

Уряд закликає стейтові леґіслятури поліпшити допомогу безробітним

Вашинґтон. — Федеральний уряд навчений недавньою господарською знижкою закликає стейтові леґіслятури, щоб поліпшували законодавство про допомогу безробітним. Тепер вже кінчається термін, до якого було продовжено допомогу безробітним на весні цього року (з 26 тижнів до 39-ох тижнів). Секретар праці Джеймс П. Мічелл заявив, що всі стейти, крім 6-ох, підписали договори про те, щоб ветерани збройних сил діставали запомоги як безробітні після того, коли вийдуть із війська і не матимуть ще нової цивільної праці. Мічелл сподівається, що і тих 6 стейтів погодяться на забезпечення своїх військових ветеранів, і тоді коло 137,000 ветеранів мали б право на допомогу з фондів безробіття в часі 27-го жовтня до 30-го січня.

ТАРЗАН, ч. 4143. Легкий вибір.

Швидкими, рівними вимахами Тарзан плив уперед до зловісного судна.

Спокійно видряпався він на оброслий черепашками корпус корабля . . .

Аж тут тихий голос порушив тишу: — Ну-ну, віходь, але помалу, щоб я міг точно поцілити те, що збираюся застрелити!